

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt III. Quid sibi velit quod in Euangelio dicitur, liberos esse filios.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

sedulitatem contéplentur. Magnum porrò & spiri-
 tuale documētum (ait D. Ambrosius) quo Christiani
 viri, sublimioribus potestatibus docentur debere esse
 subiecti: ne quis constitutionem Regis terreni putet
 esse soluendam. Si enim censum Dei Filius soluit, quis
 tu tantus es, qui non putes esse soluendam? Et ille
 censum soluit, qui nihil possidebat: tu autē, qui seculi
 sequeris lucrum, cur seculi obsequium non recogno-
 scas? Cur te supra seculum quadam animi arrogantia
 seras, cum seculo sis misera cupiditate subiectus?

*Lib. 4. in Lau-
 cam, cap. 5.*

CAPVT IIII.

*Quid sibi velit quod in Euangelio dicitur,
 liberos esse filios.*

VERVM habere isti in ore solent, liberos esse filios
 à tributis persoluendis, Dominum iudicasse: ne-
 que id faciendum esse, nisi scandali causa declinandi.
 Cum enim Petrum interrogasset, quid ei videretur,
 Reges terræ à quibus tributa accipere solerent, à filiis
 videlicet, an ab alienis? atque ille incunctanter respon-
 dit, ab alienis; conclusit, ergo liberi sunt filij: atque
 adiunxit: Ut autē nō scādalizemus eos, vade ad mare,
 & mitte hamum, & eū piscem qui primus ascenderit,
 tolle: & aperto ore eius, inuenies staterem, illū sumens,
 da eis pro me & te. Ita scripturas semper hæretici sine
 sensu loquuntur. Quis enim neget ab hoc tributo pen-
 dendo Christum verè liberum fuisse? Si enim in quo-
 libet regno terreno, principum filij non sunt vediga-
 les, quia filij sunt: consentaneum erat, vt æterni Patris
 ac Regis Filius, communi hac lege minimè teneretur.
 Et iuxta Hilarij quidem, Chrysoptomi, ac Cyrilli expo-
 sitionem, non agitur de didrachmate ac tributo prin-
 cipi persoluendo; sed de eo quod omniū domino
 esset iuxta Legē offerendū. Ex hoc enim loco Cyrillus,

Matth. 17.

*Chrysopt. hom.
 59. in Matth.*

e s filium

Lib. 2. in Iohannem, vultans illud, Vos adoratis quod creatum.

Exodi 30.

Exod. 3.

Filium quatenus Filius est, nō debere Patri adoratio-
nem demonstrans. Quis, inquit, pati poterit has nu-
gas eorum qui dicūt Patrem à Filio adorari oportere?
Verū quoniam sponte id fieri à filio dicebant, nec
alia re magis, quā æquo & bono id confirmari opi-
nabantur; age, rursus à sacris literis, vnde maxime ista
sumēda sunt, veritatē scrutemur. Lex igitur à singulis
Iudæorum, medietatem didrachmi, quasi tributi loco,
Deo offerri iubebat: nō quoniam pecuniam colligere
Deo vellet, sed quōd per figuras maiora doceret. Pri-
mūm, quia nemo sui capitis dominus est: sed vnum
omnes habemus Dñm, quē tributi depositione profi-
temur. Deinde in re corporali, spiritale tributum de-
scribebat. Honora, inquit, dominum ex tuis iustis la-
boribus, & primitias ei offeras à tuis fructibus. quod
iam Evangelica doctrina, cultu legali cessante, effe-
ctum est. Non enim corruptibili materia & exteriori
colendum esse Deum arbitramur, didrachmum attri-
buentes: sed vt veri adoratores, in spiritu & veritate
adoramus. Hunc sensum in lege illa latoisse putan-
dum. Cū igitur in Hierosolymis esset Dominus, ab
exactoribus didrachmi dictum fuisse Petro scribitur,
Magister vester non soluit didrachmum? Iesus autem
antequam à Petro quicquam audisset, præuenit eum,
dicens: A quibus Reges capiunt censum, à filiisne eo-
rū, an ab alienis? Cūque, ab alienis, Petrus respon-
disset: Liberi ergo sunt filij, Iesus subiecit, sed ne scan-
dalizemus eos, accipe, inquit, hamum, vade in mare,
& primum qui ascēderit piscem tolle. Et aperiens os
eius, inuenies staterem, quem da pro me & te. Vides
sub tributo, nolle Filium fieri? vides ipsum nō pati, vt
sub iugo seruitutis, vt cæteri, esse credatur? Cū enim
liberam naturæ suæ dignitatem esse cognoscat, nihil se
Deo Patri seruire debere affirmat. Liberi enim, inquit,
sunt filij. Nec igitur omnino recusat (ait Chryso-
stomus)

gnus) nec simpliciter iubet dare tributum : sed prius
 monstrauit, non esse his uectigalium legibus se subie-
 ctum: tunc demum dari iussit. alterum, ne illi; alterum,
 ne isti scandalum patiatur. Non enim ut debitor red-
 didit, sed ut illorum infinitati consuleret. Et ad hunc
 quidem illi modum. Neque verò difficultatem res ha-
 bet, cum didrachma id intelligitur, quod Deo ipsi iu-
 xta legem in Exodo conscriptam, pensabatur à Iu-
 daeis. Nam si Reges terræ non à suis filiis, sed à subdi-
 tis censum accipiunt: neque igitur Rex omnium Deus,
 à Filio suo existimandus est tributum exegisse. At si de
 censu eo tributoque agitur, quod Romano Imperato-
 ri viritum pendebatur: maior qua stio est, huicne sol-
 uendo Christus secundum hominem fuerit obnoxius.
 Ne enim secundum naturam humanam parentibus
 subiectus, ita & Imperatori fuisse videtur. Siquidem
 serui formam accepit, etiam morti quandoque sub-
 eundæ obnoxiam. Sed quemadmodum, cum esset
 Deus, eoq; ipso mortem, quocumque modo venturam,
 posset, si vellent, euitare, non necesse fuit eum simpliciter
 mori, quamquam inesset in mortali carne moriendi
 necessitas: ita, cum esset Dei filius naturalis, ideoque
 Deus verus, Rexque ipse regum, & Dominus domi-
 nantium; ad seruiendum Principum terrenorum legi-
 bus, nequaquam absolutè obstrictus tenebatur. Neq;
 id mirum videri debet, si de humanis Regum legibus
 dixerimus; cum nec sabbathi quidem Lege, quæ diui-
 na erat, obstringeretur. Dominus enim est, inquit, fi-
 lius hominis, etiam sabbathi. Christus igitur, quia Dei
 filius erat naturalis, eoque ipso omnium Dominus,
 tenera liber erat à tributi lege, in quantum filius: sed
 quia seruilem formam susceperat, in qua cognosce-
 batur ab hominibus, ideo leges seruauit humanas, ne
 offenculo esset iis, qui supra formam seruilem nihil
 in eo maius cogitabāt. Quamquam enim ratione for-
 ma

Matt. 12.

ma seruilis, esset obnoxius, vt tanquam homo homi-
 nibus subderetur, sicuti dicitur factus esse sub Lege: ta-
 men tanta persona, cui etiam illa forma competeret, in
 qua esset æqualis Patri, non sic potuit in seruillem redi-
 gi conditionē, vt non integrum esset pro libertate sua
 maiestatis quæ vellet agere. Suscepit enim formam
 seruillem, sed non amisit suæ maiestatis libertatem. factus
 est sub Lege, sed non desijt esse supra Legem. Et
 quia factus ita est subditus, vt non desineret esse Do-
 minus: idcirco potuit, si ita videretur, tanquam Do-
 minus agere, quemadmodum id in lege sabbathi fe-
 cit. Quæ lex cum esset diuina, multo haud dubiè ma-
 ioris erat ponderis, quàm humanę Imperatorum con-
 stitutiones. Quemadmodum enim corpus quidem
 accepit ex sua constitutione morti obnoxium, & mo-
 riendi necessitati subiectum, neque tamen Christus
 simpliciter subditus fuit necessitati moriēdi; sed quòd
 mortuus est, sicuti & quòd esuriit, dignationis, non
 conditionis fuit, quemadmodum diuus Augustinus
 ait super Ioannem, agens de Martha quæ suscepit Do-
 minum in carne pascendum: (potuit enim, si voluit,
 nec in tali corpore quale assumpserat, aut esurire, aut
 quicquam molestiæ pati:) Ita licet assumpta natura
 seruituti erat obnoxia, personam tamen ipsam in ser-
 uitutis legem non trahebat, obistente natura potē-
 tiore diuina; quæ nostra sic suscepit, vt sua non amitte-
 rit. vnde sanctus Leo: Duplicis, inquit, formę in Chri-
 sto vna persona est; & filius Dei, idem quæ filius homi-
 nis, vnus est Dominus, conditionem seruillem conseruans
 pietatis recipiens, nec Legem necessitatis incurrens.
 Hæc ille serm. 8. de Quadragesima. Quidam vero
 Christum, quod de libertate dicit, non ad se solū, qui
 naturalis erat Dei Filius, verum etiam ad nos, qui per
 adoptionē & gratiā filij effecti sumus, voluisse censent
 pertinere. Cum enim dixisset, Ergo liberi sunt filij;

sub-

Subiunxit, Veruntamen da pro me, & pro te. hoc est, vt illis quidem videtur, pro capite & familia. Si enim hoc ad personam Christi, rāquam omnium Domini, propriè spectauisset; superuacaneum, aiunt, fuisset dicere: Ne scandalizemus, sed dicendum fuerat, Ne ego scandalizem, vade, da pro me. Generatim ergo filios Dei significari volunt esse liberos; attamen ne scandalizent, tributum soluere, legesque humanas subire debere. Ac reuera filij Dei, qua ratione filij Dei sunt, liberi existunt ab huius seculi legibus; veruntamen quòd adhuc filij sunt huius seculi, propterea necesse habent seculi leges suscipere & seruare, quemadmodum illa quæ suprā citata sunt; Ambrosij verba insinuant ex lib. 5. in Lucam cap. 5. Liberi enim sunt à seculi seruitute; hīc quidem in spe, aliquādo verò futuri in re, cūm præterierit figura mundi huius, & destruxerit Deus omnem principatum & potestatem, ad plenam filiorum suorum libertatem. Ne ergo, inquit, scandalizemus eos, qui hoc solūm cogitantes seculum, filiorum Dei præstantiam & sublimitatem non agnoscunt; ne, inquam, scandalizemus eos. sic agendo pro conditione filiorum Dei propria, vt nos seculi filios esse non agnoscamus; idcirco vade & da. Non ergo quòd dari vult propter vitandum scandalum, declarat nulla obligatione cōscientias obstringi; aut Dei filios, à quibus exiguntur vectigalia, simpliciter ad ea non teneri; sed qua ratione Dei filij sint, ea liberos esse. Quæ filiorum Dei libertas tunc palàm erit, cūm hoc seculum transierit. Quia sic tunc erunt Dei filij, vt amplius filij non sint huius seculi. Quidam autem, in quibus est Origenes. Dominum vsūm putant occasione sublimius quiddam edocendi, quæstrone morate tributo hoc temporario: nimirum, vt significare voluerit, eos qui sunt adoptionis beneficio, Dei filij iam ab æterna mortis tributo, quod ab omnibus iis diabo-

diabolus exigit, qui à Deo sunt alieni, liberos euasiffe, omninoque tandem ab ipsa etiam temporaria morte liberandos. Illi enim serui sunt; quia qui facit peccatum, seruus est peccati: hi liberi, quos sibi acquiescentes, veritas liberavit. Quò pertinere arbitror quòd à diuino Augustinus in opere de consensu Evangelistarum eiusmodi verbis: Dicit in omni regno liberos esse filios; id est, non esse vectigales. multo ergo magis liberi esse debent in quolibet regno terreno filij regni ipsius, sub quo sunt omnia regna terrena. Tanquam diceret: Si terrena hæc libertas à iugo tributariæ seruitutis cohæret cum ea dignitate, qua sit quispiam filius terreni regis: quanto maior veriorque libertas, videbitur à peccato, diabolo, & morte competere iis, qui celestis regeneratione filij Dei effecti sunt! Iam quòd Petro dederit, non id fecit, quia Petrus ipse esset debitor eiusmodi contributionis obligatus: verùm magis id quoque rei significationem gerit. Nam cum tributum hoc à familiarum solis capitibus pensari solitum esset, satis insinuauit velle se aliquando suæ familiaris caput seu rectorem esse Petrum. Ex quo illa videtur exorta controuersia inter discipulos, de qua agitur capite consequenti: Quis putas maior est in regno cælorum?

CAPVT V.

Ecclesiasticis quoque Prefectis teneri Christianos obedire, idque fieri citra vllum Christianam libertatis detrimentum.

NEQVE verò regia tantum modo & sæculari cunctisque potestati, verum etiam Ecclesiasticæ, militiæque obedientiaque parendum est. Cùm enim potissimum duo sint genera rerum; alterum earum quæ ad temporariam Reipublica salutem & tranquillitatem pertinent, præsentique tantummodo vitæ